

# УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

CORNER FRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК III

Ч. 5.

СУБОТА, 15. СІЧНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JANUARY 15th, 1921.

No. 5.

VOL. III.

## Новинки.

### Австрійська держава перестала існувати.

ЛОНДОН, 11. січня. — Делегати до Лондонського "Таймсу" з Берліна каже, що до німецьких урядових кругів наспіла відомість, що австрійське правління повідомило антанту, що воно вичерпало вже свої засоби і не в спроможі довше існувати.

Правління заявило, що має намір уступити дня 15. січня і передати адміністрацію краю в руки (агентської) репарційної комісії.

### Упадок наступить в найближчих днях.

ПАРИЖ, 13. січня. — В тутишних урядових австрійських кругах сподіють ся цілковитого політичного упадку Австрії в протязі місяця.

"Не є се більше питання місяців", — сказав нині барон Айхоф, австрійський міністер до Франції. "Се є лише питання тижнів, може днів".

### Комуністи устроюють демонстрації.

ВІДЕНЬ, 13. січня. — Напружене через існуюче економічне і політичне положення в австрійській республіці побільшає ся. Двері великих готелів у Відні замикають ся з настанням сумерку через комуністичні демонстрації проти них, як символів визиску; однак до тепер не вибухли ще жадні безпорядки.

### Французьку Генеральну Федерацию Праці розв'язано.

ПАРИЖ, 13. січня. — Французька Генеральна Федерация Праці зістала нині розв'язана розпорядженням суду, який розбирав справу Леона Жу, президента федерации і інших її урядників, оскаржених за порушення закону про юрі. На Жу і чотирох інших урядників федерации наложено по 100 франків кари.

### Резиґнація французького кабінету.

ПАРИЖ, 12. січня. — Кабінет прем'єра Лейґа зрезиґнував сьогодні після відкинення його внесення в палату посвід. Голосоване відбуло ся над відложеном всіх інтерпелляцій до часу, доки не відбуде ся конференція альянських прем'єрів, назначена на день 19. січня. Прем'єр поставив своє домагане в справі того відложена як вотум довіря. Пропозиция правління зістала відкинена 463 голосами проти 125.

### Міліон безробітних у Франції.

ПАРИЖ, 12. січня. — Статий зріст безробітня в індустриальних підприємствах Париза викликає занепокоєне правління. Зроблене минулого тижня обчислене, що в цілій Франції є 750.000 безробітних, є за маде. Деякі вчорашні обчислення вказували, що число безробітних вносить 1.000.000.

### Французі затопили на Чорнім морі совітський корабель.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 12. січня. — Отримана тут депе-

ша каже, що французькі торпедовці затопили транспортний корабель, який плавав під червоним прапором і віз совітські війська, правдоподібно до Трапезунту. Спріянина розпочалась десять миль на захід від Новоросійська, де французькі торпедовці застали корабель, і, мимомо того, що він плавав під ескортою совітської флотилії.

Коли французькі торпедовці підійшли на віддалі австрійського корабель почав спряти, але його армати скоро замовкли під огнем торпедовців.

Транспортовець зістав потім торпедований французьким торпедовцем "Сакаляве". Потоплений корабель був спрямований до берега і він осів на міліні, а часть війська і залоги спасла ся плавом.

### Совітські війська відкликані з Вірменії.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 11. січня. — Донесення, що одиний дята армія зістала відкликана з Вірменії і що совітські війська в Грузії також відкликають ся, зістали тут потвержені. Війська отримали розказ розквартирувати ся на зимув до аж, залізничі жеби Баку і Тіфлісом.

### Кляри Цеткін заборонено вступити на соціалістичний конгрес в Італії.

РИМ, 11. січня. — "Епока" доносить, що італійське правління рішило заборонити вступ до краю заграничним революційним і соціалістичним провідникам, які бажають взяти участь в соціалістичнім конгресі в Легорні на тій підставі, що воно бажає затримати можливим безпорядкам.

Видано інструкції арештувати кожного, хто порушив би се розпоряджене. Кляри Цеткін, німецька комуністка, є між ними, котрим заборонено вступ.

### Румунія відмовляється обговорювати справу Бесарабії.

ПАРИЖ, 11. січня. — В тутишних дипломатичних кругах отримано нині відомості, що Таке Платеску, румунський міністер без портфелю, повідомив російське совітське правління, що Румунія не має ворожих намірів супроти Росії і уважає, що нема жадної причини для ведення переговорів між Росією і Румунією. Тут уважають се за формальну відмову зі сторони Румунії обговорювати справу Бесарабії.

### До Петрограду прибули робітники з Америки.

БЕРЛІН, 10. січня. — Делегати з Москви доносять, що кілька днів тому назад до Петрограду прибуло дві партії американських робітників, переважно спеціалістів металургії. Обидві партії складають ся з 800 людей. (Мова тут правдоподібно про російських робітників з Америки.)

### 4.000 російських робітників з Америки в дорозі до Росії.

ПАРИЖ, 10. січня. — Бездротна депеша з Москви доносить, що велике число ро-

сійських робітників з Детройт, Міч., працює тепер в вугляних копальнях Донецького басейну.

З Берліна доносять, що 4.000 російських робітників з Америки знаходять ся тепер в Німеччині і дучи до Совітської Росії, де вони будуть працювати на фабриках.

Більшість з тих робітників автомобільні і тракторні механіки.

### Совети хочуть торгувати з Голандією.

ГАГА, 11. січня. — Російське совітське правління робить старання, щоб заключити торговельний договір з Голандією.

### Вістка, що Ленін хорий.

НЮ ЙОРК, 11. січня. — Бездротна депеша з Берліна до місцевого "Жидівського новинарського бюра" доносить, що Николай Ленін, прем'єр російського совітського правління, є небезпечно хорий в Москві.

### Красін все ще в Лондоні.

ЛОНДОН, 11. січня. — Леонід Красін, тутешній большевицький репрезентант, мав вчора еще дві конференції з сер Робертом С. Горном.

### Криза в Франції з приводу безробітня.

ПАРИЖ, 7. січня. — Справа безробітня стає щораз грішніша. Над сею справою перевела довшу дискусію рада міністрів. Предкладано ріжні плани, щоб усунути або бодей в часті зменшити безробітня.

Міністер праці звизає управління, щоб розпочали всякі можливі публічні будови. В Паризі має розпочати ся беззрочово зземольоване кріпостей з поручення правління. Таксамо правління має намір розпочати в коротким часі будову каналу до ріки Марни.

### Зменшили платню о 50 проц.

ШКАГО, 7. січня. — 1.000 робітників покинуло нині працю в "Пулмен Ко.", коли компанія зменшила платню майже о 50 процент.

В компанії працює около 10.000 робітників. Робітникам, які побирали 30 дол. тижневої платні, зменшено платню до 14 дол., числячи після новотарифної плачення від шукти. Звичайний робітник, який побирав досі 80 центів на годину, одержить тепер 45 центів.

### Зелізничники в Німеччині дістали 70 проц. підвишки.

ЛОНДОН, 7. січня. — Німецьке правління згодило ся признати зелізничним робітникам 70 проц. підвишки платні, що робить в році 6 мільярдів марок. Німецьке правління було привнесене згоди на домаганя робітників, бо довадало ся, що на случай страйку альянти візьмуть зелізничі в Німеччині під свою контролю.

### Німецькі комуністи наклали на богачів податки.

ВАЛЬД (Ренська Прусія), 6. січня. — Комуністи в міській раді в Вальді, якими більшість голосів, ухвалили за тязнути на місце позичку в сумі 5 мільонів марок. З сею фонду буде уділяти ся запо-

могу родинам, яких річний дохід вносить менше ніж 18.000 марок. Ім будеть ся виплачувати суму, якої їм бракує до 18.000 марок.

Відсотки сеї позички будуть покриті з "уподаткованя маючої класи". Уподатковані будуть особи, яких річний дохід перевищає суму 50.000 марок.

### Еспанський король вивідає війну радикальним елементам.

МАДРИТ, 7. січня. — Еспанський король заявив в своїй промові підчас отворення парламенту, що він уже всіх средств, щоб здати всякі зусилля радикальним елементам в цілі викликати заворушеня і державного перевороту.

### Майнери в Рур рішили позбавити Баварію вугля.

ПАРИЖ, 7. січня. — Майнери в окрузі Рур, в Німеччині, рішили позбавити Баварію вугля, щоб в сей спосіб приневолити її до розоруженя і розпущеня гвардії.

### Запит в французьким парламенті в справі Росії.

ПАРИЖ, 7. січня. — Марсель Кашен, французький комуніст і парламентарний посол поставив до правління запит відносно поширеня поголосок про новий заговор проти Совітської Росії. Французький прем'єр Лейґ урядово заперечив се донесення і заявив, що французьке правління буде тільки обороняти сусідні з Росією республіки в разі атаки зі сторони червоної армії.

"Франція", — заявив прем'єр, — не змінила свого відношеня до Росії. Вона навіть готова признати совітське правління, если воно тільки загарантує, що сплатить царські довги".

### Делегатам III. Інтернаціоналу заборонено вступ до Італії.

ЛОНДОН, 7. січня. — Італійське правління заборонило вступ до Італії делегатам III. Інтернаціоналу: Анжеліці Балабанові, Бухарінові і іншим російським большевицьким провідникам.

### Убийство німецького комуніста Гофмана.

БЕРЛІН, 7. січня. — В Пайнбургу зістав арештований і убитий комуніст Павло Гофман. Убийство було виконане в такій самий зрадничий спосіб, що і убийство Лібкнехта.

### Протестаційний мітинг в Нью Йорку проти депортованя Мартенса.

НЮ ЙОРК, 3. січня. — Вчора по полудні зібрало ся в "Медісон Сквер Гарден" 10.000 людей, щоб заперечувати проти депортованя Людвика Мартенса, представника Совітської Росії в Злучених Державах.

Вне було скликане заходом ньюйорських робітничих юній, які гуртують ся в "Американ Лейбор Елайз". Головними бесідниками були: сенатор Джозеф Френс, Френк Волш і Тимоти, президент "брацтва палячів". "Ви зібрали ся нині, щоб на дати напрям заграничній політиці", — говорив сенатор Френс, — та щоб здержати нелегальну, неконституційну війну проти Совітської Росії.

Депортоване Людвика Мартенса є продовженем воєнної політики.

"Сі збори вишлють до комісії заграничних справ припоручене від народу з домаганем, щоб вона розпочала акцію в сій справі, до тої самої комісії, яка вже від давна спить над резолюцією, яку він вис, жадаючи приверненя зносин з Росією".

Бесідник Волш заявив, що американський нарід змусить правління до визнаня російської совітської республіки.

Збори прийняли дві резолюції. В першій містить ся домагане в справі приверненя торговельних зносин з Росією, а в другій містить ся протест проти депортованя Мартенса. Резолюції зістали вислані до департаменту заграничних справ, до сенатової комісії заграничних справ і до департаменту праці.

### Мартенс відіде 22. січня.

НЮ ЙОРК, 7. січня. — Людвик Мартенс, представник Совітської Росії в Злучених Державах, відіде кораблем з Нью Йорку до Швеції дня 22. січня. Разом з ним відіде його штаб, зложеной з 41 урядників.

Формальність щодо виїзду зістала поладжена в сей спосіб, що всі відідууть за паспортами, виставленими латвійським консулом.

### Білоруський Совітський Конгрес потвердив рижський говір.

МОСКВА, 20. грудня. ("Роста", Відень) — Білоруський Совітський Конгрес заявив свою згуду з російсько-польським мировим договором.

### Новий комісар залізниць в Росії.

МОСКВА, 16. грудня ("Роста", Відень) — Центральний Вик. Комітет іменував Александра Івановича Евшанова народним комісарем залізниць, а то з причини, що до тепершній комісар залізниць Леонід Красін буде ще довший час занятий в Лондоні.

Підчас неприсутности Красіна комісаріятм залізниць завідував Лев Троцький.

### Тисячі робітників вертають з Америки до Росії.

ЛОНДОН, 18. грудня ("Роста", Відень). — До Англії прибуло з Америки поверх 2.000 російських робітників, які знаходять ся в дорозі до Росії.

### Петроград, 17. грудня.

"Роста", Відень). — До Петрограду прибуло п'ять сотняків з російськими робітниками з Америки.

### Винахід нового ткацького варстату.

МОСКВА, 15. грудня. ("Роста", Відень). — Ткацький робітник Куцолаленко винайшов новий варстат, який після осуду знаточів викличе переворот в ткацьким промислі.

### Комуністичний рух на Балкані.

ПАРИЖ, 16. грудня. (почтою). — Орган французьких комуністів "Іманіте" містить слідуочі виводи Марселя Кашена про балканське питане: Болгарські комуністи віднесли підчас виборів світлу перемогу. Комуністична партія є нині щодо числа голосів другою з рядів. Провідники

болгарських комуністів — енергичні, добре образовані і непримиримі марксісти. Пролетарська маса починає горнути ся під їх прапор. Колишня соціал-демократична партія стає безсилна, тратячи своїх членів.

В Югославії представляють ся справа також не гірше. Вибори до парламенту принесли там надсподівану перемогу. В Югославським парламенті комуністична партія є на третім місці щодо числа посідів.

Югославська комуністична партія числять нині около 100.000 членів, хоч лише 10% населення працює в промислі. Вона удержує три днівні часописи, 15 тижневників і два наукові місячники. В Виконавчій Комітеті Третього Інтернаціоналу вони мають свого представника в особі знаменитого борця і сильного марксиста, Милькіча.

В Греції комуністична партія виїшла при виборах також як трета з ряду щодо кількості голосів. В Атенях одержала комуністична партія 25% голосів, в притані Піреус 30%, а в Солуні 100.000 голосів.

Комуністи всіх балканських країв видять одиний спосіб розв'язаня балканського питання — в союзі робітничих радянських республік на Балкані і над Дунаєм.

### Конгрес совітської преси.

КОПЕНГАГА, 26. грудня. — Отримане тут донесенне каже, що на 30. грудня в Москві збереть ся конгрес совітської преси.

### Лойд Джордж про банкрутство Європи.

На зізді англійських промисловців Лойд Джордж виголосив довшу промову, в якій між иншим сказав: "Європейські країни домагають собі лиш друкованем банкіттів. Однак се не можливо носити на плечах довший час мішок з паперами. Європа находить ся на дорозі до повного банкрутства. Вона не має спроможити купувати, а коли що купити, не в силі продати. Європа представляєть ся нашим очам наповнена крашими това-

### Поміч Швеції для Совітів.

До Петрограду прибув представник шведського Червоного Хреста з вагоном ліків і харчів для дітвори.

### Зізд 15 республік совітської Федеративної Росії.

Уряд російської совітської республіки скликав на день 15. грудня м. р. до Москви зізд представників всіх 15 радянських республік, які входять в склад російської федеративної республіки, в цілі опрацюваня основ заграничної політики.

### Угорський кат повісив досі 2.260 людей.

Відеська "Роте Фане" з 14. грудня подає слідуочу вістку про страшний білий терор на Угорщині:

### Угорський кат Александер Гієрі заявив в розмові з редактором "Песті Гіряя", що за час своєї діяльності він повісив уже 2.260 людей, які були засуджені на смерть за зраду держави. Частина жертв припадає на час панованя Габсбургів, але найбільше частина на час режиму Герго, який прибув до влади після повалення комуністичного правління Беля Куна. Переважно часть сих жертв становлять провідники робітників.

### 44 годинний тиждень праці в Австралії.

В Австралії, де переважаюче значнє має Labour Party (Партия Праці), ухалено 44 годинний час тижневої праці.

### За що дасть Франція позичку Польщі.

До "G. P." доносять з Варшави, що синдикат французьких фінансів давби Польщі позичку, але на таких условиях: 1) Віддача експлуатації польських залізниць, 2) Винайм туюнєвого монополю, 3) Продажа на стадо відбензинарні в Дрогобичі.

**ПРЕДСТАВЛЕНА В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ**

В СУБОТУ, 15-го СІЧНЯ, 1921.

Драматично-Співацький Кругок Укр. Робітничого Дому — відіграє

по раз перший на сцені, драматичну продукцію з шатярського життя в 5-ох діях С. Черкасенка п. н.:

**"ХУРТОВИНА"**

Згадана продукція виставлюєть ся по раз перший на сцені, при зовсім нових декорациях, які спеціально роблені для сеї вистави, та сценічних ефектах модерного театру. Се є одинака сенсаційна продукція в сім сезони на сцені Укр. Робітничого Дому.

ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50 і 35 ЦЕНТІВ.

В СЕРЕДУ, ДНЯ 19. СІЧНЯ (на Йордан)

Товариство ім. М. Заньковецької — відіграє

в сім сезони першу оперетку М. Л. Кропивицького п. н.

**"ПІДГІР'ЯНИ"**

Згадана штука є давна прекрасними: солями, дуетами, терцетами, квартетами і хорами в супроводі оркестри під управою П. Юндака.

ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50 і 35 ЦЕНТІВ.

В СУБОТУ, 22. СІЧНЯ

Товариство ім. Тараса Г. Шевченка з Брукленд — відіграє

дуже гарну та зворушаючу драму з українського і жидівського життя, зі співами і танцями в 5-ох діях, І. Уманської, п. н.

**"ВИХРЕСТ"**

ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50 і 35 ЦЕНТІВ.